

Paraules invisibles

Maria Concepció Torres Sabaté, 2n premi del 6è concurs literari Aurora Bertrana 2018

Hola Raixit,

T'escric aquesta carta des de dalt de la barca, camí cap a Europa, mentre no paro de pensar que el nostre país no canviarà mai. A casa sempre em deien que estudiés, perquè així trobaria una feina millor, i jo vaig estudiar, però mai vaig trobar cap feina. Com ja saps, cansats d'esperar, la meua família ha pagat una bona quantitat de diners al teu pare. Tu també havies de venir amb mi, però al final no ho has fet. No sé què et deu haver passat.

En aquesta barca som gent de tota mena i de totes les edats, se'm fa difícil poder-t'ho descriure. El que sí és cert és que tothom parla d'Europa, que hi podrem trobar feina i més tard fer venir la família. A veure si tu també pots venir algun dia, així no estaré tan sol.

El viatge ha començat entre una negra nit per poder passar despercebuts entre la foscor i les patrulles de vigilància nocturna. En aquests moments tinc molta por. Crec que deu ser molt tard, comença a refrescar i en aquesta barca ja no hi cap ni una agulla. Tots fem olor de suor, segurament la mateixa por al desconegut ens fa suar amb més força. Viatgem amb poc equipatge, el que ocupa més espai a la nostra maleta és l'esperança per trobar un món més just i amb més oportunitats.

Per passar el temps obro el llibre dels meus records d'infantesa i em poso a fer un repàs recopilant moments compartits en família, dels més dolços als més amargs, perquè a casa nostra, tu també ho saps molt bé, és dur fer-se adolescent.

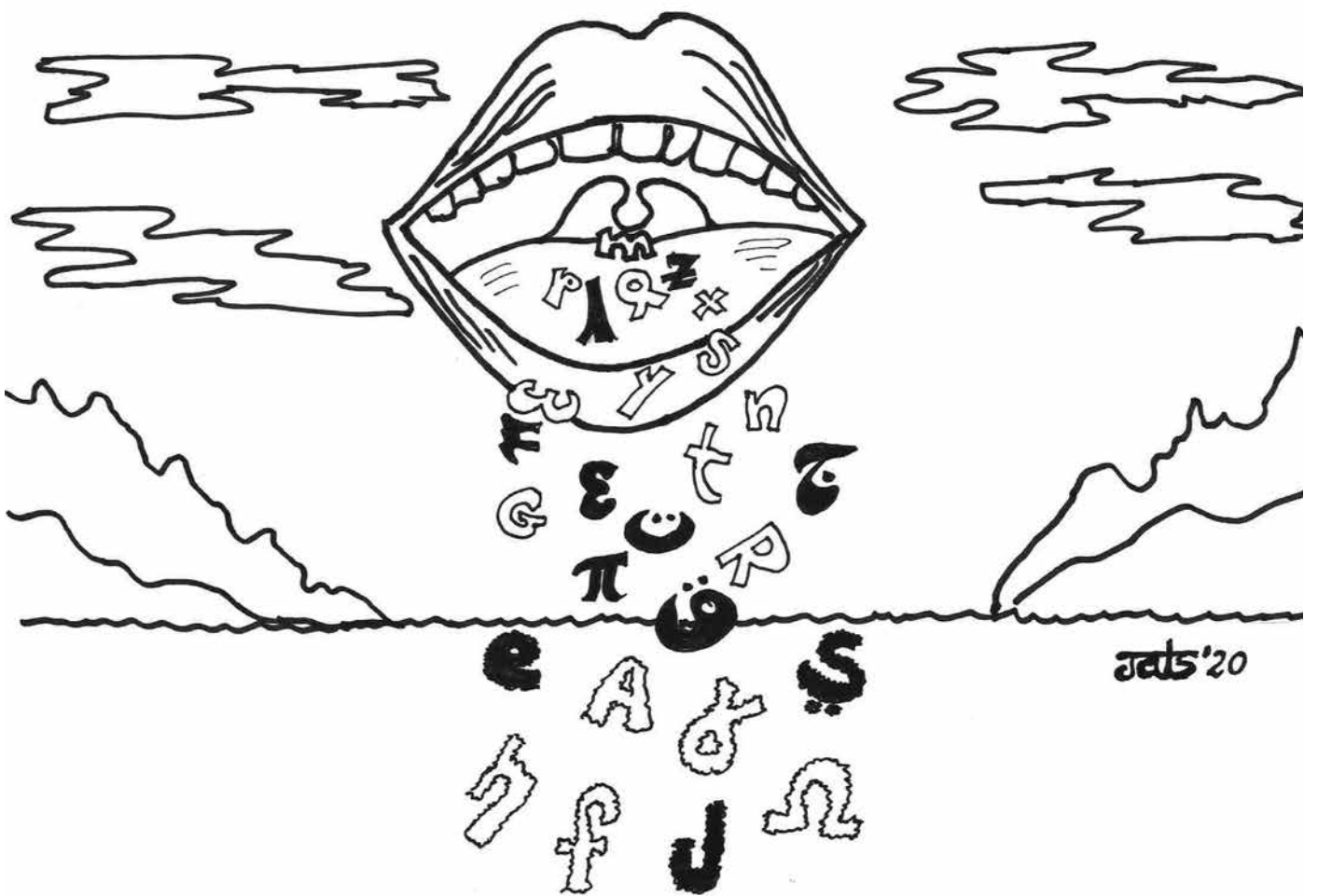
Mentre vas creixent t'adones que vius en una terra austera i dura que no et permet ni tan sols res, i s'han de prendre decisions com la que han pres els meus pares. Començo a estar cansat i els ulls se'm tanquen. Els nervis m'han esgotat, només em queda esperar que tinguem bona mar aquesta nit. Raixit, demà al matí et continuaré escrivint aquesta carta.

Obro els ulls molt lentament mentre veig que s'enlaira el sol com una perfecta circumferència entre la línia que marca el mar a l'horitzó i el blau de la immensitat del cel, tot un paisatge de colors despertant-se a primera hora del matí. Encara que només sigui per uns segons, el món és només per a mi.

Noto escalfor a la cara, potser és hora de llevar-me, noto que tinc set i gana. Menjaré una mica, i com que no sé quant de temps durarà aquest viatge, menjaré poquet. Aquest sol aquí al mig del Mediterrani és molt fort, quan tu vinguis, sobretot porta menjar, aigua i una gorra.

Estava tan cansat que he dormit tota la nit. No sé pas quina hora deu ser.

Un dels caps del grup que ens porta a la barca comença a escridassar-nos, ens fa amagar i tapar amb unes robes rústiques i rasposes. Pel que està cridant, sembla que s'acosta algun vaixell, ens han ordenat que no ens moguem ni diguem res. Tots ben tapats i en silenci. Passen uns minuts, sentim sorolls de barques velles a cau d'orella. Notem que alguns membres de la tripulació se'n van de la barca, s'escolten moltes paraules i cada

Paraules invisibles. Il·lustració Joan Andreu Torres Sabaté.

una d'elles sembla que porti un motor enganxant de tan ràpides que van, no entenc res del que diuen. Nosaltres tots continuem muts i sense quasi respirar.

Al meu cap comencen a aparèixer interrogants: per què se'n van de la barca? On van? I nosaltres què hem de fer? Ara ja no se sent res, només el motor d'un vaixell petit que s'allunya i l'alè de la nostra respiració. Estem encara una estona més en silenci, fins que ja no sentim res, només el so de les ones del mar, d'aquesta mar que ara mateix em fa temor.

Alguna cosa no va bé, segur. Ens comencem a moure i a destapar. Raixit, els patrons que ens portaven, ens han abandonat, ara estem sols en aquesta immensitat, anem a la deriva i som incapaços de saber què fer a part d'esperar i tenir sort per arribar a algun lloc de l'esperada costa d'Europa.

El sol cada vegada crema més, passen hores i més hores, ens queda poca aigua i no veiem cap línia a l'horitzó.

Els patrons s'ho han endut gairebé tot. Començo a dubtar del meu destí, i si no arribo a Europa? No, no! Vull pensar en positiu, no pot ser que tot l'esforç que han fet els meus pares i la meva família per enviar-me a Europa s'acabi en aquestes aigües. Arribaré a Europa, segur.

Ara les nits es fan molt llargues i les hores són infinites, em sembla que portem dos dies a la deriva, o potser més, ja no ens queda gens d'aigua i no sé si t'estic escrivint una carta o els meus pensaments, no sé quantes hores fa que no he pogut escriure ni una ratlla. Ens queda molt poca cosa per menjar, al costat tinc una dona desconeguda, de la qual només sé el nom, Àsia, que plora desesperadament. Va embarcar amb el seu fill petit, molt petit, devia tenir pocs mesos, però el nen no ha aguantat. El té als braços i no para de cantar-li una cançó de bressol com les que em cantava la mare de menut. Potser no la veuré mai més, la meva mare.

Uns núvols molt foscos i estranys comencen

a tapar el sol, amb una lentitud com el ritme del pas del temps en aquesta barca. I ara què passarà? Un home gran que s'ha passat la travessia resant, calla i ens diu que ens agafem ben fort on puguem, s'acosta una forta tempesta. Deu ser un home de mar. Només ens faltava això, ara. Tothom s'aferra on pot i la mare al cadàver del seu fill.

La tempesta arriba i tots anem d'un costat cap a l'altre... Les ones comencen a ser cada vegada més grans, la mare amb el nadó al coll no ha deixat ni que la gran onada l'enfonsés, ja ho ha fet ella mateixa, s'ha llençat de la barca abraçant fortament el seu fill. L'he intentat aturar, però la seva mirada m'ha trasbalsat fins al fons de l'ànima i no he pogut fer res. Un cop d'aigua m'ha llençat al terra de la barca i suposo que he perdut el coneixement.

No sé què ha passat durant la nit, però ara al matí la barca és completament buida, només hi quedo jo perquè algú m'ha lligat amb unes cordes a les fustes desgastades del que queda de la barca. Tinc la boca enganxifosa i no puc engolir la poca saliva que em queda, noto els llavis secs com si fossin de cartró. No noto ni el cos, ni la cara, ni res... potser estic mort.

Sento el soroll de motors de barques com si s'apropessin des de la llunyania, ja els tinc a sobre i moltes veus estranyes ressonen dins del meu cap, parlen i parlen, però no entenc res del que diuen. Estic estàtic com un garrot i no puc obrir els ulls, noto un munt de mans que m'aixequen i em traslladen cap a una altra barca. No entenc res.

Puc començar a entreobrir una mica els ulls, noto que em queda un petit alè d'aire i un bri de veu per poder articular una pregunta: On són tots? Un d'ells m'ha entès i em diu que aquí no hi ha ningú més.

Ara ja sé on són: la mar Mediterrània se'ls ha engolida durant aquest viatge, el petit i la seva mare, l'home de mar que resava... Ara tots són cadàvers decorant el fons marí. Tots ells tenien una vida, una família, la seva història... i ja ningú en sabrà mai més res.

No sé si mai més em podré tornar a banyar en aquesta mar.

Raixit, no corris per venir, aquí també som invisibles, com aquesta carta. »

RECENTMENT EL CERAP HA PUBLICAT DOS QUADERNS DE DIVULGACIÓ CULTURAL

QUADERN DE DIVULGACIÓ CULTURAL, 34

A reveure, Joan. 40 veus reten homenatge al compositor i amic Joan Guinjoan, de 196 pàgines, és l'homenatge en forma de llibre que el CERAP ha volgut dedicar a Guinjoan en ocasió del seu traspàs, ocorregut el primer de gener de 2019. Es tracta d'un compendi de quaranta articles escrits per quaranta personalitats procedents de diversos camps de la cultura (músics, compositors, pintors, poetes, periodistes, crítics...) que han volgut retre el seu particular tribut al mestre riudomenc.

QUADERN DE DIVULGACIÓ CULTURAL, 33

La població de Riudoms. Tendències recents i escenaris de futur, de 128 pàgines, és l'obra dels professors del Departament de Geografia de la URV Joan Alberich González (Barcelona, 1978) i Òscar Saladié Borraz (Tivissa, 1971) amb la qual van guanyar el Premi Arnau de Palomar 2016 en la categoria d'Investigació. El llibre estudia i projecta la població de Riudoms en els propers anys a partir del padró municipal d'habitants.

**DEMANEU-LOS AL CERAP O
A LES LLIBRERIES DE RIUDOMS**